

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VII — Nr. 274

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 24 noiembrie 1995

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina	
HOTĂRÂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR				
42.	1	336.	3	
— Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Camerei Deputaților nr. 59/1992 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților				
DECRETE				
329.	2	335.	4	
— Decret privind conferirea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945”				
333.	2	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
— Decret privind conferirea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945”				
335.	3	Decizia nr. 38 din 5 aprilie 1995	4-5	
— Decret privind conferirea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945”				
★				
Decizia nr. 47 din 3 mai 1995				6-7
Decizia nr. 96 din 24 octombrie 1995				7-8

HOTĂRÂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**pentru modificarea Hotărârii Camerei Deputaților nr. 59/1992
privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților**

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Camerei Deputaților nr. 59/1992 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților se modifică după cum urmează:

— Se completează componența Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă (anexa nr. 10) cu domnul deputat Mircea Daniel Diaconescu, Grupul parlamentar al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat și al Partidului Ecologist Român.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION RAȚIU

București, 20 noiembrie 1995.
Nr. 42.

D E C R E T E**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI****D E C R E T****privind conferirea medaliei „Crucea comemorativă
a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“**

În temeiul art. 94 lit. a) din Constituția României și al prevederilor Legii nr. 68/1994 privind înființarea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Pentru serviciile militare aduse statului român în timpul celui de-al doilea război mondial, se conferă medalia „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“ persoanelor prevăzute în anexa*) la prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**ION ILIESCU**

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 5 octombrie 1995.

Nr. 329.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea medaliei „Crucea comemorativă
a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“**

În temeiul art. 94 lit. a) din Constituția României și al prevederilor Legii nr. 68/1994 privind înființarea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Pentru serviciile militare aduse statului român în timpul celui de-al doilea război mondial, se conferă medalia „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“ persoanelor prevăzute în anexa*) la prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**ION ILIESCU**

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 18 octombrie 1995.

Nr. 333.

---

*) Anexa se publică ulterior.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea medaliei „Crucea comemorativă
a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“**

În temeiul art. 94 lit. a) din Constituția României și al prevederilor Legii nr. 68/1994 privind înființarea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Pentru serviciile militare aduse statului român în timpul celui de-al doilea război mondial, se conferă medalia „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“ persoanelor prevăzute în anexa*) la prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 20 octombrie 1995.
Nr. 335.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**D E C R E T****privind conferirea medaliei „Crucea comemorativă
a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“**

În temeiul art. 94 lit. a) din Constituția României și al prevederilor Legii nr. 68/1994 privind înființarea medaliei „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Pentru serviciile militare aduse statului român în timpul celui de-al doilea război mondial, se conferă medalia „Crucea comemorativă a celui de-al doilea război mondial, 1941—1945“ persoanelor prevăzute în anexa*) la prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 20 octombrie 1995.
Nr. 336.

---

*) Anexa se publică ulterior.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind acordarea gradului de general de brigadă
unui colonel din Ministerul Justiției și trecerea acestuia
direct în rezervă**

În temeiul art. 94 lit. b) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României, având în vedere propunerea ministrului justiției,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Art. 1. — Pe data de 5 decembrie 1995 se acordă gradul de general de brigadă colonelului Mihai Gheorghe Vasile.

Art. 2. — Pe aceeași dată, generalul de brigadă Mihai Gheorghe Vasile se trece direct în retragere, prin aplicarea art. 85 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 13 noiembrie 1995.
Nr. 355.

D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

D E C I Z I A N r. 38*)

din 5 aprilie 1995

Victor Dan Zlătescu — președinte
Ion Filipescu — judecător
Mihai Constantinescu — judecător
Raul Petrescu — procuror
Gabriela Radu — magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 și 6 din Legea nr. 47/1993, invocată de pârâțul Petre Carp în Dosarul nr. 5.391/1993 al Tribunalului Municipiului București, Secția a III-a civilă.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 29 martie 1995 și sunt consemnate pe larg în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera și pentru a permite părților să depună note scrise, a amânat pronunțarea la data de 5 aprilie 1995.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată:

Tribunalul Municipiului București, Secția a III-a civilă, a sesizat Curtea Constituțională, prin Încheierea de la data de 5 iulie 1994, pronunțată în Dosarul nr. 5.391/1993, cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și 6 din Legea nr. 47/1993, invocată de pârâțul Petre Carp. Acesta a depus la dosar concluzii scrise prin care motivează excepția.

Opinia instanței cu privire la această excepție este că ea nu este fondată.

În vederea soluționării excepției, în temeiul art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată, deoarece textele art. 1 și 6 din Legea nr. 47/1993, criticate ca aducând

o restrângere a drepturilor părintești, nu contravin dispozițiilor art. 49 din Constituție, care, în alin. (1), reglementează situațiile când poate interveni o restrângere a exercițiului unor drepturi sau a unor libertăți, printre care și apărarea drepturilor cetățenilor, iar în alin. (2) prevede că restrângerea unui drept sau a unei libertăți trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și că nu poate atinge însăși existența dreptului sau a libertății. În acest sens, se consideră că prevederile art. 1 și 6 din Legea nr. 47/1993 au fost adoptate tocmai în vederea realizării protecției speciale a copiilor, în conformitate cu art. 45 din Constituție, precum și cu Declarația drepturilor copilului, adoptată de Adunarea Generală O.N.U. la 20 noiembrie 1959, și cu dispozițiile Convenției cu privire la drepturile copilului, ratificată și de România.

Senatul și Camera Deputaților nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată, punctul de vedere al Guvernului, raportul efectuat în cauză, dispozițiile art. 1 și 6 din Legea nr. 47/1993, precum și prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al prevederilor Legii nr. 47/1992, Curtea Constituțională este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Susținerea pârâului că art. 1 din Legea nr. 47/1993, potrivit căruia minorul aflat în situațiile prevăzute de lege poate fi declarat ca abandonat de către părinții săi, dacă dezinteresul acestora s-a manifestat mai mult de 6 luni, ar încălca dispozițiile art. 49 alin. (1) din Constituție, conform cărora

*) Definitivă prin nerecurare.

exercițiul anumitor drepturi sau libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune pentru realizarea unor obiective majore anume determinate, este neîntemeiată.

Textul respectiv aduce, desigur, o restrângere a drepturilor părinților. Această restrângere însă se înscrie în cadrul determinat de art. 49 din legea fundamentală, deoarece, pe de o parte, ea se realizează prin lege, iar pe de altă parte, pentru că ea se înscrie în rândul măsurilor destinate realizării unora dintre obiectivele avute în vedere de Constituție: ocrotirea sănătății și moralei publice, precum și a drepturilor cetățenilor, în cazul de față al copilului. Fapta părintelui care își abandonează copilul nu numai că este blamabilă din punct de vedere moral, reprezentând o gravă atingere adusă moralei publice, dar poate fi, în același timp, dăunătoare pentru sănătatea și chiar pentru viața copilului lipsit de îngrijirea părintească.

Cazurile de forță majoră, invocate de părât, în justificarea abandonului nu sunt de natură să conducă la o altă soluție, deoarece art. 1 din Legea nr. 47/1993 instituie o simplă prezumție relativă de desistare de la exercițiul drepturilor părintești, ceea ce rezultă și din prevederile alin. 2 din același articol, care stabilesc că dezinteresul trebuie să fie imputabil părintelui. Dacă dezinteresul nu este imputabil acestuia, cum ar fi în situațiile de forță majoră, prezumția amintită nu mai operează. Tot astfel prezumția poate fi răsturnată, dacă părintele reia legăturile cu copilul său, în termenul legal, dovedind că intenționează să-și îndeplinească îndatoririle părintești.

Prin aceasta, prevederile art. 1 alin. 1 din Legea nr. 47/1993 se dovedesc a fi în conformitate cu Constituția României. De altfel, ele trebuie apreciate ca fiind în completă concordanță și cu Declarația drepturilor copilului, adoptată de Adunarea Generală O.N.U. la 20 noiembrie 1959, precum și cu prevederile Convenției internaționale cu privire la drepturile copilului, ratificată de țara noastră la 28 septembrie 1990, potrivit cărora interesele majore ale copilului trebuie să reprezinte un criteriu esențial de politică legislativă a statelor. Potrivit art. 19 din această convenție, statele sunt autorizate să ia toate măsurile legislativ-administrative, sociale și educative corespunzătoare pentru protejarea copilului împotriva oricăror forme de violență, vătămare sau abuz, fizic sau mental, de abandon sau neglijență, ori de rele tratamente.

Prevederile convenției se impun legiitorului, deoarece, potrivit art. 20 din Constituție, reglementările constituționale referitoare la drepturile omului vor fi aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și tratatele la care România este parte, ale căror dispoziții au prioritate față de legea internă.

În spiritul acestor acte internaționale, potrivit art. 45 din Constituție, copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență pentru realizarea drepturilor lor.

Textul art. 1 din Legea nr. 47/1993 nu contravine principiilor constituționale nici sub aspectul alin. (2) al art. 49 din legea fundamentală, care precizează că restrângerea prin lege a drepturilor sau a libertăților nu trebuie să aducă atingere existenței dreptului sau libertății.

În consecință, pentru considerentele expuse, în temeiul art. 20, art. 45, art. 49 și art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 13 alin. (1) lit. A.c), art. 23 alin. (1) și art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și 6 din Legea nr. 47/1993, invocată de Petre Carp în Dosarul nr. 5.391/1993 al Tribunalului Municipiului București, Secția a III-a civilă.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 5 aprilie 1995.

PREȘEDINTE,

prof. dr. Victor Dan Zlătescu

În ipoteza textului, părintele însuși este cel care a renunțat, în fapt, la dreptul său, abandonând copilul.

În acest sens, art. 1 alin. 2 din Legea nr. 47/1993 prevede că „prin *dezinteres* se înțelege încetarea imputabilă a oricăror legături între părinți și copil, legături care să dovedească existența unor raporturi părintești normale”.

În cumpăna dintre drepturile copilului și cele ale părintelui, dintre interesele acestora, conform art. 45 din Constituție, legea conferă prioritate celor dintâi.

Criticile referitoare la art. 6 din Legea nr. 47/1993 sunt, la rândul lor, neîntemeiate.

Trebuie reținut că restrângerea drepturilor părintești pe care o prevede legea nu este ireversibilă, deoarece art. 6 stabilește că instanța competentă poate decide oricând, la cererea unuia sau a ambilor părinți, redarea exercițiului drepturilor părintești, dacă au încetat împrejurările care au condus la declararea abandonului și dacă redarea exercițiului acestor drepturi este în interesul copilului.

Faptul că aceste dispoziții nu se mai pot aplica în cazul în care copilul a fost adoptat în condițiile legii decurge, pe de o parte, din aceea că, abandonând copilul, părintele firesc s-a privat singur de posibilitatea de a consimți la adopție, iar pe de altă parte, din împrejurarea că adopția, potrivit convenției internaționale menționate și Codului familiei, se face în interesul exclusiv al copilului și desfacerea adopției, astfel cum prevede art. 81 din acest cod, poate avea loc numai dacă este în interesul adoptatului.

Este de observat că prevederile art. 6 din Legea nr. 47/1993 fac, într-un sens, dublă întrebuintare cu cele ale art. 109 din Codul familiei, potrivit cărora părintele poate fi decăzut din drepturile părintești, dacă sănătatea sau dezvoltarea fizică a copilului este afectată prin exercitarea abuzivă a acestora. Dacă art. 6 din lege ar fi eliminat, art. 109 din Codul familiei și-ar continua aplicarea, fără beneficiul termenului de 6 luni pe care îl prevede legea.

S-a mai susținut că textul art. 1 din lege, stipulând un „termen de prescripție” de 6 luni, creează o breșă în sistemul unitar al dreptului român, abătându-se de la termenul general de prescripție, ceea ce ar fi susceptibil de a atrage intervenția Curții Constituționale.

Susținerea trebuie înlăturată, deoarece Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe doar asupra compatibilității cu Constituția a legilor și ordonanțelor, coordonarea legislației în vigoare fiind de competența autorității legiuitoare.

Faptul că sistemul de declarare a abandonului face sau nu dublă întrebuintare cu prevederile din Codul familiei referitoare la decăderea din drepturile părintești nu relevă o problemă de neconstituționalitate, ci una de coordonare a legislației interne și, ca urmare, susținerile părâtului, sub acest aspect, sunt neconcludente pentru controlul de constituționalitate.

Față de cele de mai sus se reține că articolele invocate din Legea nr. 47/1993 sunt în deplină conformitate cu Constituția, ele reflectând politica statului român de ocrotire a copiilor și a tinerilor, în acord cu convențiile internaționale la care România este parte.

Magistrat-asistent,
Gabriela Radu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 47*)

din 3 mai 1995

Viorel Mihai Ciobanu — președinte
 Antonie Iorgovan — judecător
 Florin Bucur Vasilescu — judecător
 Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat potrivit prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, constată:

Prin Încheierea din 17 martie 1995, pronunțată de Tribunalul Bacău în Dosarul nr. 4.136/1994, Curtea Constituțională a fost sesizată cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 1—4 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 59/1993, invocată de recurentul Hanganu Constantin. În susținerea excepției se arată că rațiunea adoptării Legii nr. 59/1993 a fost aceea a punerii în concordanță a principiilor Constituției din 1991 — între care și garantarea dreptului de proprietate — cu normele de drept procedural, dar art. 1—4 din Legea nr. 59/1993 nu răspund exigențelor legii fundamentale și Convenției Europene a Drepturilor Omului, în sensul că, prin stabilirea judecătorilor ca instanțe de fond, părțile nu dispun efectiv nici de apel, nici de recurs împotriva soluțiilor pronunțate de judecătorii. Se mai arată că ar fi fost normal ca tribunalele să aibă calitatea de instanțe de fond pentru acțiunile *vindicatio possessionis*, pentru că altfel curțile de apel pronunță soluții irevocabile în materia proprietății. În esență, prin actuala distribuție a competenței, părțile sunt private — în materia proprietății — de exercițiul căilor de atac înaintea Curții Supreme de Justiție, situație care nu s-ar fi născut, dacă s-ar fi adoptat formulările cuprinse în proiectul inițial al legii din dezbaterile de la Senat. În motivarea excepției nu se invocă un text anume din Constituție care ar fi fost violat prin prevederile Legii nr. 59/1993 și nici o prevedere a Convenției Europene a Drepturilor Omului cu care aceste prevederi ar putea intra în conflict.

Instanța de judecată, exprimându-și opinia, apreciază că soluționarea cauzei nu depinde de excepția de neconstituționalitate a art. 1—4 din Codul de procedură civilă, modificate prin Legea nr. 59/1993, și, în consecință, potrivit art. 23 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile art. 1—4 din Codul de procedură civilă, modificate prin Legea nr. 59/1993, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, reține:

Curtea constată că este competentă să soluționeze excepția.

Prin excepția invocată au fost atacate ca neconstituționale art. 1—4 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 59/1993, potrivit cărora:

„Art.1. — Judecătorii judecă:

1. în primă instanță, toate procesele și cererile, în afară de cele date prin lege în competența altor instanțe;

2. plângerile împotriva hotărârilor autorităților administrației publice cu activitate jurisdicțională și ale altor organe cu astfel de activitate, în cazurile prevăzute de lege;

3. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Art. 2. — Tribunalele judecă:

1. în primă instanță:

a) procesele și cererile în materie comercială, cu excepția celor al căror obiect are o valoare de până la 10 milioane lei inclusiv;

b) procesele și cererile privind drepturi și obligații rezultând din raporturi juridice civile, al căror obiect are o valoare de peste 150 milioane lei;

c) procesele și cererile în materie de contencios administrativ, în afară de cele date în competența curților de apel;

d) procesele și cererile în materie de creație intelectuală și de proprietate industrială;

e) procesele și cererile în materie de expropriere;

f) cererile pentru încuviințarea adopțiilor;

g) cererile privind punerea sub interdicție, declararea dispariției și declararea morții;

h) cererile privitoare la nulitatea căsătoriei, nulitatea sau desfacerea adopției și cele pentru decăderea din drepturile părintești;

i) cererile pentru repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare săvârșite în procesele penale;

j) cererile pentru recunoașterea, precum și cele pentru încuviințarea executării silite a hotărârilor date în țări străine;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în primă instanță;

3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătorii în ultimă instanță;

4. în orice alte materii date prin lege în competența lor.

Art. 3. — Curțile de apel judecă:

1. în primă instanță, procesele și cererile în materie de contencios administrativ privind actele de competența autorităților administrației publice centrale, ale prefecturilor, ale serviciilor publice descentralizate la nivel județean, ale ministerelor și ale celorlalte organe centrale, ale autorităților publice județene și a municipiului București;

2. ca instanțe de apel, apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în primă instanță;

3. ca instanțe de recurs, recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel, precum și în alte cauze prevăzute de lege;

4. în alte materii date prin lege în competența lor.

Art. 4. — Curtea Supremă de Justiție judecă:

1. recursurile declarate împotriva hotărârilor curților de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege;

2. recursurile în interesul legii;

3. recursurile în anulare;

4. în orice alte materii date prin lege în competența sa.“

În susținerea excepției ridicate, recurentul nu invocă un text din Constituție care ar fi violat prin prevederile art. 1—4 din Legea nr. 59/1993 și nici o dispoziție a Convenției Europene a Drepturilor Omului, cu care acestea ar putea intra în conflict.

În aceste condiții, din analiza efectuată rezultă că art. 1—4 din Codul de procedură civilă trebuie examinate în raport cu prevederile art. 21 și 128 din Constituție, precum și, eventual, cu cele ale art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prevederile constituționale și internaționale în materie sunt cele ale art. 21, potrivit căruia orice persoană se poate adresa justiției pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, ale art. 128, care stabilește că, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate pot exercita căile de atac, în condițiile legii, și cele ale art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care stipulează că orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de această convenție au fost violate are dreptul la recurs efectiv în fața unei instanțe naționale.

Dispozițiile art. 1—4 din Codul de procedură civilă, modificate prin Legea nr. 59/1993, nu contravin acestor norme

*) A se vedea și Decizia Curții Constituționale nr. 96 din 24 octombrie 1995, publicată la pag. 7.

și principii. Într-adevăr, prin art. 1 din Legea nr. 59/1993 se instituie o plenitudine de competență pentru judecătoria, în art. 2 pct. 2 se stabilește că tribunalele judecă, în calitate de instanțe de apel, toate apelurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de judecătoria în primă instanță, iar prin art. 3 pct. 3 se stipulează că, în calitate de instanțe de recurs, curțile de apel judecă recursurile declarate împotriva hotărârilor pronunțate de tribunale în apel. Deși art. 4, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 59/1993, nu reglementează accesul la Curtea Supremă de Justiție pentru părțile nemulțumite de soluțiile pronunțate în urma exercitării căilor de atac menționate, acesta nu are caracter neconstituțional, cât timp principiile cuprinse în art. 21 și 128 din Constituție nu au fost violate. Este incontestabil faptul că liberul acces la justiție prevăzut de art. 21 alin. (2) din Constituție nu a fost îngrădit, iar existența și caracterul efectiv al unor căi de atac nu pot fi puse la îndoială, deoarece Legea nr. 59/1993 le

reglementează în modalitățile arătate. Constituția nu cuprinde prevederi care să oblige la posibilitatea exercitării recursului la Curtea Supremă de Justiție ca ultimă cale de atac.

Nu poate fi reținută nici critica de neconstituționalitate întemeiată pe susținerea că în proiectul legii de modificare a Codului de procedură civilă ar fi existat formulări mai corecte, deoarece, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională este competentă să se pronunțe doar cu privire la constituționalitatea legii, așa cum a fost votată de Parlament. Eventualele posibile omisiuni legislative nu se pot reglementa pe căile accesibile Curții Constituționale, ele neintrând în domeniul său de competență potrivit Constituției.

În consecință, față de cele arătate, excepția invocată este vădit nefondată, în sensul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, și urmează a fi respinsă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 24 alin. (2) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1–4 din Codul de procedură civilă, modificate prin Legea nr. 59/1993, invocată de Hanganu Constantin, domiciliat în municipiul Piatra-Neamț, str. Privighetorii nr. 11, județul Neamț, recurent în Dosarul nr. 4.136/1994 al Tribunalului Bacău.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședința din 3 mai 1995.

PREȘEDINTE,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

Magistrat-asistent,

Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 96

din 24 octombrie 1995

Ioan Muraru — președinte
Mihai Constantinescu — judecător
Ioan Deleanu — judecător
Lucian Stângu — judecător
Victor Dan Zlătescu — judecător
Raul Petrescu — procuror
Gabriela Dragomirescu — magistrat-asistent

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de Hanganu Constantin împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 47 din 3 mai 1995.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 17 octombrie 1995, în prezența părților și a Ministerului Public, și au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru 24 octombrie 1995.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

În Dosarul nr. 4.136/1994 al Tribunalului Bacău, Hanganu Constantin a invocat excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1–4 din Codul de procedură civilă, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 59/1993. În susținerea excepției se arată că rațiunea adoptării Legii nr. 59/1993 a fost aceea de a asigura concordanța prevederilor Constituției, între care și cele privind garantarea dreptului de proprietate, cu normele de drept procesual civil. Se consideră că prevederile art. 1–4 din legea de modificare nu răspund însă exigențelor legii fundamentale și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în sensul că,

prin stabilirea judecătoriilor ca instanțe de fond în litigiile legate de dreptul de proprietate, părțile nu dispun de acces direct la Curtea Supremă de Justiție.

Prin Decizia nr. 47 din 3 mai 1995 Curtea Constituțională a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1–4 din Codul de procedură civilă, arătându-se, în esență, că prin aceste dispoziții nu este îngădit liberul acces la justiție prevăzut la art. 21 din Constituție, iar existența și caracterul efectiv al unor căi de atac sunt reglementate de Legea nr. 59/1993, Constituția neavând dispoziții care să oblige la exercitarea recursului la Curtea Supremă de Justiție ca ultimă cale de atac.

Împotriva acestei decizii, Hanganu Constantin a declarat recurs, pentru următoarele motive: încălcarea art. 85 și a următoarelor din Codul de procedură civilă, întrucât excepția invocată a fost respinsă, prin decizia recurată, ca vădit nefondată, fără citarea sa; încălcarea art. 41 alin. (1) din Constituție și a art. 1 alin. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale; neconstituționalitatea respingerii excepției pe motiv că reprezintă o excepție prin omisiune, constând din nereglementarea aspectelor semnalate.

Deoarece soluționarea excepției s-a făcut în temeiul art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, fără citarea părților, după declararea recursului s-au solicitat, conform art. 24 alin. (3) din aceeași lege, punctele de vedere ale Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului.

În punctul de vedere al Guvernului se apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este vădit nefondată, astfel cum s-a reținut prin decizia recurată, întrucât prevederile

constituționale și cele adoptate în baza acestora nu presupun că, în toate cazurile, soluționarea litigiului, în mod necesar, trebuie să se încheie numai prin controlul jurisdicțional exercitat, la cererea părții, de către Curtea Supremă de Justiție.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, decizia atacată, motivele de recurs, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile orale ale părților și ale Ministerului Public susținute în ședința din 17 octombrie 1995, întâmpinarea intimațiilor, dispozițiile legale atacate ca neconstituționale, raportate la prevederile Constituției și ale Legii nr. 47/1992, precum și dispozițiile Regulamentului de organizare și funcționare a Curții Constituționale, reține următoarele:

Motivul de recurs, prin care se susține că au fost încălcate prevederile art. 85 și următoarele din Codul de procedură civilă, întrucât excepția de neconstituționalitate a fost soluționată fără citarea sa, este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Art. 85 din Codul de procedură civilă prevede că „Judecătorul nu poate hotărî asupra unei cereri decât după citarea sau înfățișarea părților, afară numai dacă legea nu dispune altfel”. Legea nr. 47/1992 prevede la art. 24 alin. (2) că, atunci când excepția este vădit nefondată, soluția se adoptă de completul de judecată, cu unanimitate de voturi, fără citarea părților. Legiuitorul a prevăzut însă și garanții pentru părți: o atare soluție poate fi pronunțată numai cu unanimitate de voturi, iar împotriva deciziei se poate exercita calea de atac a recursului, care, în toate cazurile, se soluționează cu citarea părților și a Ministerului Public. Rezultă că dispozițiile art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 sunt derogatorii de la dreptul comun, ele înscriindu-se în ipoteza că „legea dispune altfel”. De asemenea, critica recurentului contravine principiului potrivit căruia norma specială derogă de la cea generală.

Cel de-al doilea motiv de recurs, prin care se susține că au fost încălcate dispozițiile art. 41 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „Dreptul de proprietate, precum și creanțele

asupra statului, sunt garantate. Conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite de lege”, și ale art. 1 alin. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora „Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional”, urmează de asemenea a fi respins. Dispozițiile citate nu impun ca soluționarea litigiilor legate de dreptul de proprietate să se facă, în cadrul ierarhiei instanțelor judecătorești, doar de anumite instanțe, cu excluderea altora. De altfel, această susținere nu numai că nu se întemeiază pe o dispoziție constituțională, ci este chiar contrară dispozițiilor art. 128 din Constituție, care prevede că exercitarea căilor de atac se face „în condițiile legii”.

Cel de-al treilea motiv de recurs, potrivit căruia Curtea ar fi competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate prin omisiune, este neîntemeiat și urmează, de asemenea, a fi respins. Art. 144 din Constituție și Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale prevăd în mod expres și limitativ atribuțiile Curții, care se poate pronunța numai asupra constituționalității unei dispoziții legale în vigoare. Curtea nu se poate substitui Parlamentului — unica autoritate legiuitoare a țării, potrivit art. 58 alin. (1) din Constituție — pentru a modifica un text de lege, devenind astfel legislator pozitiv.

În acest sens este și practica jurisdicțională a Curții Constituționale, așa cum rezultă din deciziile: nr. 1 din 12 ianuarie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 17 iunie 1993; nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993; nr. 54 din 29 mai 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 2 octombrie 1995 și nr. 64 din 20 iunie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 29 iunie 1995.

Curtea, din oficiu, în condițiile art. 304¹ din Codul de procedură civilă, a examinat decizia atacată și nu a constatat existența unor motive pentru casarea Deciziei nr. 47 din 3 mai 1995, atacată cu prezentul recurs.

Având în vedere considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1 și art. 13 alin. (1) lit. A.c) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge recursul declarat de Hanganu Constantin, domiciliat în municipiul Piatra-Neamț, str. Privighetorii nr. 11, județul Neamț, împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 47 din 3 mai 1995.

Definitivă.

Pronunțată în ședința din 24 octombrie 1995.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. IOAN MURARU

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, telefon 668.55.58 și 614.17.39.